

TERRITORI
DESCONEGUT

LUIS LEANTE

PREMI EDEBÉ
DE LITERATURA JUVENIL

periscopiⁱ

TERRITORI
DESCONEGUT

L U I S L E A N T E

TERRITORI
DESCONEGUT

**PREMI EDEBÉ
DE LITERATURA JUVENIL**

Obra guanyadora del Premi Edebé de Literatura Juvenil segons el veredict del jurat format per Xavier Brines, Paula Jarrín, Óscar López, Rosa Navarro Durán i Care Santos. Ha actuat com a secretària, Elena Valencia.

Títol original: *Territorio desconocido*

© Luis Leante, 2023

© Traducció: Martina Garcia Serra

© Ed. Cat: Edebé, 2023

Passeig de Sant Joan Bosco, 62

08017 Barcelona

www.edebe.com

Directora de Publicacions: Reina Duarte

Disseny de coberta: Aurora Iraitia

Fotografia de coberta: Depositophoto

1a edició, març 2023

ISBN: 978-84-683-6387-5

Dipòsit legal: B. 513-2023

Imprès a Espanya

Printed in Spain

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar fragments d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 917 021 970 / 932 720 445).

L'estudi científic conclou que el sentiment d'humiliació provoca una activitat del cervell més intensa i negativa que la ira, i això fa que s'activin les àrees vinculades al dolor. Després, la ment entra en un territori desconegut que fa impredecible el comportament humà.

Fernando Wash

1

—Sí, exacte, la nit de l'incendi jo estava precisament de guàrdia amb un company —explica l'agent Padilla—. Encara que ja hagin passat quatre anys, aquella nit no l'oblidaré mai per tot el que va passar després. Cap a les quatre de la matinada tocadés vam rebre un avís per la ràdio del cotxe patrulla. La centraleta ens van avisar que algú, des de la carretera, havia vist foc al polígon industrial; pel que semblava, una de les naus cremava. Els bombers ja anaven cap allà. Nosaltres hi vam arribar abans perquè érem relativament a prop. Vam veure les flames des de lluny i de seguida ens vam adonar de la dimensió de l'incendi. Existia el risc que el foc s'estengués a altres naus. Per sort, no va passar. Els bombers van arribar quinze minuts després, si fa no fa. Van ser els quinze minuts més llargs de la meva vida. No sabíem si hi havia gent dins la nau. Per l'hora, no era probable; però no en podíem estar segurs.

La nau que va cremar aquell diumenge de matinada al polígon industrial d'Hondares era un magatzem de venda a l'engròs. Un *cash*. Allà es venien productes d'alimentació i begudes alcohòliques per a negocis d'hostaleria, i també per a comerços petits. El cartell de la façana estava ennegrit pel fum quan va arribar el cotxe patrulla, però l'agent Padilla encara va poder llegir

el nom del negoci: SUBMINISTRAMENTS I DISTRIBUCIÓ D'ALIMENTS SOLER.

L'agent Padilla va saber de seguida que es tractava de la nau de l'Alberto Soler. Ella hi havia estat moltes vegades. No ben bé al magatzem, sinó patrullant pel polígon. Va haver-hi una època, no fa tant de temps, en què es va posar de moda organitzar-hi curses de motos a la matinada i cada cert temps els propietaris de les naus trucaven a la policia.

—Jo coneixia força l'Alberto Soler —continua l'agent Padilla—. Vam estudiar plegats a l'institut. Anàvem a la mateixa classe. Sí, fins i tot vam sortir junts un curs quan teníem disset anys. Coses d'adolescents. El meu fill Diego i la filla de l'Alberto es coneixen des de nens. L'Alicia Soler, sí. Van anar a la mateixa escola i després a l'institut. No eren de la mateixa colla, això no, però als pobles tothom s'acaba relacionant amb tothom. A més, a Hondares només hi ha dos instituts, així que és gairebé impossible que no coincideixin. Quan vaig tallar amb l'Alberto Soler, ell s'ho va prendre molt malament. Pobre, em fa pena recordar-ho. Però és que no m'agradava com t'ha d'agradar algú a aquella edat. I això que llavors era força guapo i vestia sempre a la moda. A la moda d'aleshores, esclar. A més, durant l'últim any de l'institut vaig conèixer en Carlos, que ara és el meu marit, i això ja va ser definitiu per tallar amb l'Alberto. En fi, coses que passen. Però jo a en Soler l'aprecio molt. Em sembla que és intel·ligent i molt treballador. Només cal veure com li han anat sempre els negocis, malgrat els alts i baixos. Res, el que estava dient és que el coneixia i tenia el seu telèfon. Així que

li vaig trucar directament aquella nit de l'incendi per explicar-li què passava al seu magatzem. No va trigar ni un quart d'hora a presentar-s'hi. Va ser una escena molt desagradable: va tenir una crisi nerviosa i vam haver d'avisar el SAMUR perquè amb prou feines podia respirar. Se'l van endur amb ambulància a l'hospital comarcal. Feia pena de veure. De les seves paraules, de l'únic que vam treure l'aigua clara va ser que no havia sonat l'alarma. Ho repetia sense parar mentre l'enfilaven a la llitera. L'alarma, per descomptat, ens va fer pensar. Però, a més, hi havia altres coses que ja des del primer moment no estaven gens clares.

Segons l'agent Padilla, els bombers van sospitar des del principi que no es tractava d'un incendi fortuït. Hi havia indicis que podia haver sigut provocat. Això va ser el que els va dir el cap de bombers a ella i al seu company després de desplegar els seus homes al voltant de la nau en flames. El fet que no hagués sonat l'alarma era sospitós. L'havien anul·lat per entrar al magatzem? Però hi havia més coses. Per exemple, el que es coneix com a «pell de cocodril» en l'argot dels bombers: les clivelles que el foc provoca a les parets d'un edifici. Perquè es produeixin esquerdes de dos centímetres com les que es van veure allà, cal que a l'interior s'assoleixin temperatures superiors a dos mil graus centígrads. Això només s'aconsegueix si el foc s'inicia en diversos punts, de manera que no hi ha temps perquè una part es refredi mentre crema la següent. Així ho va explicar el cap de bombers als dos policies, que no havien vist mai un incendi d'aquelles dimensions.

—Recordo que els bombers van trigar més de tres

hores a extingir l'incendi. Hi havia moments que semblava que les flames perdien força i, tot seguit, tornaven a avivar-se amb molta violència. S'ha de tenir en compte que al magatzem hi havia moltes begudes alcohòliques. Calculo que devien ser més de les deu del matí quan els bombers per fi van aconseguir entrar a la nau. El primer que van fer va ser comprovar que no hi hagués gent atrapada a l'interior; per sort, no hi havia ningú. Arribat aquell moment jo ja havia acabat el meu torn, però em vaig quedar per allà més d'una hora per si em necessitaven. Al final, el sergent em va dir que no calia i me'n vaig anar a casa.

L'agent Padilla va saber més tard les conclusions que havien tret els bombers. De la inspecció ocular van deduir que el foc s'havia originat en quatre punts diferents de la nau, i un cinquè punt a l'oficina. No es veien portes ni finestres forçades. L'alarma no havia sonat, però no hi havia cables tallats. Si hagués sonat, hauria arribat un avís al mòbil de l'Alberto Soler i un altre a la central d'alarmes, que hauria trucat de seguida a la policia. Això feia pensar que l'havien desactivat per entrar. Hi havia dues càmeres de seguretat i hi havia l'esperança que haguessin captat imatges de la persona o persones que havien provocat l'incendi. Malgrat tot, per recopilar-les i estudiar-les, s'havia d'esperar que l'Alberto es recuperés. Aquella tarda, del que ja gairebé ningú dubtava entre els companys era del fet que l'incendi havia sigut provocat.

—No era cap secret que el negoci de l'Alberto passava per un moment delicat —explica l'agent Padilla—. En els mesos previs a l'incendi havia acomiadat dos

treballadors. La gent ho sabia perquè als pobles les males notícies corren més de pressa que les bones. I de la situació econòmica de l'Alberto i de l'incendi, se'n va parlar molt en aquella època. Això va ser el pitjor, la pila de coses que es van arribar a dir. Abans que es comencés a investigar, molta gent ja havia decidit que l'Alberto havia provocat l'incendi del seu propi magatzem per cobrar l'assegurança.

L'endemà de l'extinció de l'incendi, dimarts, van arribar a Hondares tres experts per recollir proves i fer fotografies. També van venir dos agents de la unitat canina amb gossos entrenats especialment per treballar en incendis. Un gos és capaç de detectar líquids inflamables en concentracions d'entre deu i quaranta parts per milió amb una exactitud que frega el noranta per cent. I pot arribar a distingir aquests líquids entre la resta dels materials del sinistre.

—Els de la brigada científica van fer una bona feina —continua l'agent Padilla—. Són especialistes en tota mena de sinistres i veuen detalls que als altres ens passen desapercebuts. Van estar-se gairebé tot el dia al magatzem i, quan se'n van anar, alguns vam aguantar la respiració. Tot i que no van dir ni una sola paraula de les seves conclusions, cada vegada era més clar que l'incendi havia sigut intencionat. L'endemà, recordo que es van presentar dos pèrits de la companyia d'assegurances per elaborar el seu informe. Jo els vaig acompanyar perquè necessitaven autorització per passar els precintes policials. I, tot i que tampoc em van explicar res, per les cares que feien i algun comentari que se'ls va escapar, es veia que també tenien sospites.

Durant els dies següents, a Hondares no es va parlar de res més. I això que encara faltava per descobrir-se una cosa que sorprendria i escandalitzaria gairebé tothom. Quan per fi van donar l'alta a l'Alberto Soler i va sortir de l'hospital, la policia judicial li va demanar que els acompanyés al magatzem per comprovar si faltava res a l'oficina o si havien robat productes del magatzem, maquinària, qualsevol cosa. S'havien d'estudiar totes les hipòtesis, i el robatori n'era una més. A l'agent Padilla li va tocar acompanyar la secretària del jutjat i dos policies de la judicial perquè casualment aquell dia estava de guàrdia.

—No podré oblidar mai la cara de l'Alberto quan vam entrar a la seva oficina —recorda l'agent Padilla—. Vaig intentar preparar-lo anímicament perquè no s'enfonsés en veure com havia quedat tot després de l'incendi. Patia per si tornava a tenir un atac d'ansietat. I n'hi havia per allò i molt més, perquè l'espectacle era esgarrifós. Va començar a plorar i es va ensorrar. La secretària del jutjat li va preguntar si preferia deixar-ho per a més tard, però ell va dir que no, que es trobava bé.

Segons l'agent Padilla, el propietari del magatzem s'ho va agafar amb calma per respondre les preguntes. No faltava cap ordinador. No havien forçat els calaixos ni els arxivadors que estaven tancats amb clau. Tot semblava que era al seu lloc, però calcinat i, segons com, impossible de reconèixer. Aleshores la secretària li va preguntar si guardava diners a l'oficina, o si tenia caixa forta. Era una pregunta delicada. L'Alberto va perdre el color i va assentir. No li sortien les paraules. El primer que va pensar l'agent Padilla en veure la seva

reacció va ser que guardava diners en efectiu a la caixa forta: potser bitllets grossos, de cinc-cents. Per norma general, tot i que no sempre, quan això passa, es tracta de diner negre que no es declara a Hisenda. Això va ser el primer que va passar pel cap a l'agent Padilla quan va veure el gest angoixat de l'Alberto Soler.

«La caixa forta és allà dins», va respondre en Soler assenyalant un armari que arribava fins al sostre.

La secretària judicial li va preguntar si volia avisar un advocat. Hi tenia tot el dret. En Soler, però, va dir que no, que no calia. Va obrir l'armari i a la vista de tots va aparèixer el que dies enrere havien sigut arxivadors i carpetes, ara impossibles de reconèixer. I a la part central, ennegrida pel fum, hi havia la caixa forta ancorada a la paret. Era un model antic, dels que van desaparèixer del mercat com a mínim cinquanta anys enrere. Feia aproximadament un metre i mig d'alçada.

«La pot obrir, sisplau?», va demanar la secretària.

L'Alberto va fer girar diverses vegades els números de la combinació fins que es va sentir un soroll metàl·lic, sec, abans que s'obrís la porta. En va sortir una olor forta i desagradable d'humitat i podridura. Alguns van fer el gest instintiu de tapar-se el nas i la boca amb la mà.

«Em podria dir si hi falta res?»

L'Alberto Soler va donar una ullada ràpida i de seguida va retrocedir un pas. Va assenyalar l'interior i va dir:

«Aquesta bossa no era aquí l'última vegada que vaig tancar la caixa.»

Era una bossa de plàstic negra, grossa, entreoberta. Una bossa de les que es fan servir per a les galledes d'escombraries industrials, les dels hotels i restaurants.

«N'està segur?», va preguntar la secretària del jutjat.

«Sí, totalment.»

—El primer que et passa pel cap en casos així és que pugui ser un artefacte explosiu —explica l'agent Padilla—. No és que tingui gaire sentit ficar-lo en una caixa forta, vaja, però és el primer que es pensa en aquests casos. Deformació professional, suposo. Recordo que ens vam mirar tots com dient-nos: «I ara què fem? Haurem d'avisar els TEDAX», però no vam tenir temps ni tan sols de plantejar-ho, perquè l'Alberto va enganxar la bossa i la va treure d'una estrebada. Va ser una imprudència, però suposo que va ser un acte instintiu. I, per descomptat, no va explotar. Si no, ara no seria aquí per explicar-ho.

Un dels policies li va prendre la bossa a en Soler i la va deixar a terra. Va fer un soroll com de fusta buida. Un altre policia la va obrir lleugerament i es va sentir amb més intensitat la fortor de podridura que havien percebut en obrir la caixa forta. Era tan intensa que es notava per damunt de l'olor de cremat.

L'Alberto Soler es va tapar la boca amb les mans quan va veure el que hi havia a dins. Eren ossos humans. Ho van saber de seguida perquè el primer que va quedar a la vista va ser una calavera. Si no hagués sigut per això, podrien haver passat per ossos d'animal. Pel color i l'estat semblava que es tractés d'ossos molt vells, va pensar l'agent Padilla. L'Alberto Soler va ser incapaç de dir res, i això que ho va intentar.

«Aquestes restes, les ha posat vostè a la caixa forta?», va preguntar la secretària.

«Evidentment que no. Com pot pensar una cosa així? No les havia vist mai.»

«Està segur que no vol avisar un advocat abans de dir res?», va insistir la secretària.

«Crec que el millor serà que truqui a l'advocat de l'empresa.»

L'Ángela Padilla no recordava qui dels presents va dir a l'Alberto Soler que els havia d'acompanyar fins que el jutge en dictés la detenció o el deixés en llibertat.

«Però no poden detenir-me per això —va protestar amb la veu trencada—. Li juro que és la primera vegada que veig aquests ossos.»

«No és només per això. Hi ha indicis que l'incendi ha sigut provocat.»

—Van treure l'Alberto emmanillat. Quan va passar pel meu costat, no li vaig dir res. Senzillament li vaig fer un gest perquè es tranquil·litzés. I quan ja era al carrer, es va girar i em va cridar: «No he sigut jo, Ángela, t'ho juro, tu saps que jo no seria capaç de fer una cosa així, digue-ho a tots aquests». Em va fer molta pena veure'l en aquella situació, però estàvem fent la nostra feina. Li vaig fer un gest afirmatiu amb el cap, com dient-li: «Jo et crec». Potser no va ser gaire professional per part meua, però era veritat que me'l creia. No ho sé, era una intuïció, però me'l creia. Al cap de poques hores la notícia es va escampar pel poble. I de seguida van començar a córrer els rumors i a fer-se cada vegada més demencials. Quan el meu fill Diego va tornar de l'institut, el primer que em va preguntar va ser si era

veritat el que deia la gent, que havien trobat a la caixa forta del pare de l'Alicia un cos tallat amb una serra mecànica. Tot plegat era un disbarat. La gent també m'aturava pel carrer per preguntar.

L'endemà de l'aparició de les restes humanes, Hondares ja sortia a tots els mitjans de comunicació. El poble es va omplir de periodistes. Als titulars d'un diari s'hi llegia: «Trobat un cadàver esquarterat a la caixa forta d'un empresari». I en altres ja es parlava de l'Alberto Soler com a «presumpte assassí».